

آتنن

ممنوعیت و بهر همندی

اینترنت آسیب‌های زیادی دار اما در کنار آن می‌تواند بهر همندی‌های زیادی را برای انسان فراهم کند. حذف آسیب‌ها و افزایش بهره‌مندی‌ها باید دغدغه نهادهای ذی‌ربط باشد. خبر های | این هفته را بخوانید.

■ ■ ■

دور همی با چاشنی دغدغه‌های والدین

دور همی خانوادگی هفته‌کودک به همت ساترا و کدومو، در مجموعه فرهنگی ورزشی چمران برگزار شد. در این دوره‌می والدین از تجربه فرزندان خود در استفاده از VODها و دغدغه‌های خود در حوزه انیمیشن‌ها با تولید محتوای متناسب با فرهنگ ایرانی صحبت کردند.از انتقادات آنها این بود که در زمینه مدیریتی و سیاستگذاری به پیوست خانواده‌ها اهمیت داده نمی‌شود. در واقع پیوست فرهنگی در سیاست‌گذاری و امور اجتماعی در اولویت نیست. همچنین انتقاد دیگر والدین عدم تکریم خانواده در انیمیشن‌ها و عدم ارتباط ارائه‌دهندگان محصولات فرهنگی با خانواده‌ها بود.

مشکل دیگری که در این نشست توسط والدین مطرح شد در خصوص پیداکردن سریع محتوا مناسب برای خانواده‌ها بود و اینکه VODها در جایگاه بنگاه اقتصادی قرار گرفتند در حالی که باید بر اساس مطالبه‌گری مخاطبان شکل گرفته باشند و توجه کنند مشتری چه چیزی می‌خواهد. همچنین در بخش دیگری از نشست والدین در خصوص بخش‌های سانسور نشده در VODها صحبت کردند که محتوای پنهان آن را برخی از فرزندان می‌فهمند. از دیگر انتقادات والدین نبود قانون حمایت از اطلاعات کودکان در ایران بود که کنترل احساسات وجود ندارد و اینکه ایراد و موانع مطرح می‌شود اما به قهرمان پروری پرداخته نمی‌شود و در برخی از پلتفرم‌های کاربرمحور در حوزه کودک هیچ نظارتی وجود ندارد.

■ ■ ■

تصمیم جدی چین

برای محدودیت بازی‌های ویدئویی کودکان

بر اساس قوانین جدیدی که در چین به تصویب رسیده افراد کم‌سن و سال در این کشور حق ندارند بیش از سه ساعت در هفته صرف اجرای انواع بازی‌های ویدئویی کنند. قوانین تازه در ماه اگوست در چین به تصویب رسیده و هدف از این کار محدود کردن مدت زمان اجرای بازی‌های ویدئویی توسط افراد زیر ۱۸ سال و جلوگیری از اعتیاد کودکان و نوجوانان به بازی‌های ویدئویی عنوان شده است. این قانون تازه با مخالفت و اعتراض چینی‌ها مواجه شده است. به نوشته روزنامه مردم که روزنامه رسمی حزب کمونیست چین است، برخی جوانان چینی برای دور زدن این قانون به اجاره کردن یا خرید حساب‌های کاربری متنوع رو آورده‌اند و از این طریق بازی‌های آنلاین را بدون محدودیت اجرا می‌کنند. از همین رو این خلأهای مهم باید مورد توجه قرار بگیرند. در ادامه این گزارش آمده است که پلتفرم‌های تجارت بازی هم باید مسئولیت‌های اجتماعی را به طور فعالانه انجام دهند، زیرا آنها مسئول رشد سالم نسل بعدی بوده و باید به توسعه سالم این صنعت کمک کنند. در ادامه از والدین و اولیای مدارس خواسته شده تا محیط مساعادی را برای «رشد سالم کودکان» ایجاد کنند زیرا برخی از خریداران از مشخصات هوبتی مختلفی برای ثبت نام در حساب‌های بازی استفاده می‌کنند و این باعث می‌شود طرح محدودیت زمانی بازی بی‌اثر باشد. مقامات چین که بزرگ‌ترین بازار بازی‌های ویدئویی جهان است، سال‌هاست در مورد اعتیاد به بازی‌های ویدئویی و اینترنت در بین جوانان نگران هستند و کلینیک‌هایی را تأسیس کرده‌اند که ترکیبی از روش‌های درمانی و تمرینات نظاهی را برای افرادی به کار می‌گیرد که به اختلال‌های ناشی از اجرای بازی‌های ویدئویی مبتلا هستند. ■ ■ ■

راه‌اندازی سرویس ردیابی موبایل برای زنان تنها توسط انگلیس

یک مقام ارشد دولت انگلیس در نامه‌ای به وزیر کشور انگلیس، سرویس «مرا به خانه برسان» برای زنان پیشنهاده کرده است. هنگامی که کاربر بی‌اثر روی موبایلش فعال می‌کند، سرویس مسیر او را ردیابی می‌کند تا او را، یه موقع به مقصد نرسید، به فهرست شماره تلفن‌های اضطراری او پیام هشدار بفرستد. این پیشنهاد در بحبوحه خشم عمومی درباره قتل دوزن جوان در نزدیکی خانه‌های‌شان ارائه شده است. فیلیپ جانسن، مدیر ارشد اجرایی شرکت BT (بزرگ‌ترین شرکت مخابراتی انگلیس) در نامه‌ای به پرتی پتل وزیر کشور انگلیس، سرویس «مرا به‌خانه برسان» را پیشنهاد کرده است. دفتر پتل در یافت نامه را تأیید کرده و طبق روال به آن پاسخ خواهد داد. بر اساس اطلاعات موجود وزیر کشور انگلیس از این طرح حمایت کرده است. دلیلی میل در این باره نوشته: این دقیقاً همان طرح نوآورانه‌ای است که باید در اسرع‌وقت اجرایی شود. همچنین این نشریه به نقل از پتل نوشته است: من و تیمم مشغول بررسی این پیشنهاد هستیم و با BT نیز ارتباط داریم. احتمال دارد سرویس «مرا به‌خانه برسان» از کر سیستمس فعال شود. همچنین این سرویس به شماره یوزراتس ملی این کشور اضافه می‌شود.

سواد رسانه‌ه

سایت‌دانییر فرماندار الفلی یکی بودن طالبان،جمهوری اسلامی ایران تصویر استفاده کرد

ویژه

پژوهشگر حوزه ار تباطات عنوان کرد

ایستادگی در برابر

قرآنت‌های رسمی، عامل

ایجاد اجتماعات ناسازگار

یکی از ویژگی‌هایی که باعث شکل‌گیری اجتماعات ناسازگار می‌شود ایستادگی در برابر قرآنت‌های رسمی است.

دکتر معصومه نصیری، معاون باشگاه رسانه‌ای مدیریت رسانه و توسعه سواد رسانه‌ای یونسکو ایران و پژوهشگر حوزه ارتباطات با حضور در برنامه «ساعت بیست و چهار و یک دقیقه» در رادیو گفت‌وگو، در مورد علوم شناختی، اجتماعی شدن‌های ناسازگار ساز گفت: نمونه این اجتماعات ناسازگار را در جریان واکنش‌ناسیون که وقتی واکنس نبود می‌گفتند واکنسن یزنیم و اکنون که واکنس هست می‌گویند نزنیم، می‌توان دید. وی افزود: این پروسه بر اساس اهداف مشخص، تفاهم و انعطاف‌پذیری و درگیر کردن با منافع اشخاص مختلف جامعه و با آگاهی کامل در مورد محیطی که در آن خلق معنا می‌کند و رمزگشایی انجام می‌شود و در واقع می‌توان گفت برای اکثریت افراد این کلونی وارونگی اتفاق افتاده است.

نصیری اظهار داشت: اجتماعات ناسازگار یا سازگار توجه ویژه‌ای به پرسونای شخص و مخاطب دارد و در ایجاد آن بر اساس سنجش علاقه و ذائقه، مهندسی پیام را به مهندسی محتوا و لو سواد، زرد دم‌دستی انجام می‌دهد و می‌تواند تمام ساختارهایی که ما فکر می‌کنیم رشهای هستند را با خودش همراه کند.

معاون باشگاه رسانه‌ای مدیریت رسانه و توسعه سواد رسانه‌ای یونسکو ایران گفت: فضای رسانه فضای اجتماعی کردن افراد است و هر قدر که بکارد برداشت ما از این زمین خواهد بود.

■ ترغیب افکار عمومی عامل ساخت اجتماعات ناسازگار

وی افزود: در حوزه شناختی آن چیزی که باعث شکل‌گیری این کلونی‌ها و اجتماعات ناسازگار می‌شود ولو حول یک معنای ساخته‌شده بحث ترغیب و تأثیرات و میزان، شدت، تأثیر و ترغیبی است که در افکار عمومی ایجاد می‌کند.

پژوهشگر حوزه ارتباطات اظهار داشت: ذیل کلونی قرار گرفتن به معنای ماندگاری نیست و هر لحظه می‌توان کلونی را ترک کرد و به کلونی‌ای که جذاب‌تر، ناسازگارتر باشد و ضد قالب اجتماع حرکت می‌کند پیوست.

نصیری ادامه داد: رسانه ابزار فراگیری است که در ساخت‌های مختلف کار کرد و نقش آفرینی دارد و می‌تواند هویت‌هایی را بسازد که در نقطه قله باشند و افراد با رویکردهای مختلف ذیل آن قرار بگیرند.

وی تصریح کرد: اکثر اجتماعات ناسازگار و افرادی که ذیل آن قرار می‌گیرند و تبدیل به اجتماعی شدن‌های ناسازگار در ذیل قدرت‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی می‌شوند، حول یک محور به نام به رسمیت‌نشناختن هویت‌های موجود در جامعه جمع می‌شوند.

معاون باشگاه رسانه‌ای مدیریت رسانه و توسعه سواد رسانه‌ای یونسکو ایران ادامه داد: در این مرحله بر اساس نقش آفرینی رسانه فرد آنچه که در گذشته بوده و هویتی که داشته را به سبب سرخوردگی‌ها یا بال و پر دادن به هویت‌های هم‌عرض و نادیده گرفته شده‌اش تکذیب می‌کند که این مهم می‌تواند در حوزه رسانه خطرناک‌تر باشد.

■ افراد طرد شده بیشتر میل به قرار گرفتن در بین ناهنجاران جامعه دارند

نصیری با تأکید بر اهمیت بحث هویت و اینکه موضوع مهم در گروه‌های مختلف در جامعه خصوصاً آنهایی که ذیل یک ناهنجاری یا یک رفتار خارج از هنجار قرار می‌گیرند بحث هویت است بیان داشت: وقتی تئوری‌های ناهنجاری‌های‌شناختی را بررسی می‌کنیم می‌بینیم افرادی که طرد شده‌اند، نادیده گرفته شده‌اند، تحقیر شده‌اند میل به قرار گرفتن در بیسن ناهنجاران جامعه را بهتر و بیشتر پیدا می‌کنند. بنابراین یا هویتی که در گذشته داشته‌اند را تکذیب می‌کنند یا به هویت‌های جدیدی که رسانه برایشان ساخته است، می‌پیوندند.

پژوهشگر حوزه ارتباطات اظهار داشت: بحث هویت نکته مهمی در ساختار کشور ماست و بسیاری از افراد به جهت دستکاری هویت و به رسمیت‌شناختن نشدن هویت‌شان بروز و ظهور شخصیتی دارند که بروز و ظهور آنها در دسر آفرین است و می‌تواند مقاومت‌های ذهن را از بین ببرد و در شرایطی قرار بگیرد که متأثر از واگیری‌های هیجانی رفتار‌هایی را انجام دهد، که آن رفتار‌ها برای او جرسب‌هایی را به امر آغاز آورد.

صدا و سیما... نیز مطرح می‌شد تا این موضوع همچنان در ذهن مخاطب زنده بماند.

آن دسته از منابع رسانه‌ای که موضوع شبیه‌انگاری حکومت طالبان را دنبال می‌کردند حتی در نحوه تیزتر اخبار مربوط به طالبان نیز از نوعی کدگذاری استفاده می‌کردند تا به شکلی غیرمستقیم این شبیه‌انگاری را در ذهن مخاطب تقویت نمایند. آخرین نمونه از این اقدام مربوط به تیزتری بود که ایران اینترنشنال و چند رسانه داخلی برای پوشش اظهارات وزیر خارجه طالبان در خصوص کرونا انتخاب کرده بودند. در این تیزتر به نقل از امیرخان متقی نوشته بود «به‌شکنان از مهار کرونا توسط طالبان شگفت‌زده شدند». در راستای تقویت این شبیه‌انگاری، واژه‌ها در تیزتر به شکلی منشنش شده بودند که اولین موضوعی که به ذهن مخاطب می‌رسید، اظهارات وزیر بهداشت سابق در خصوص کنترل کرونا در ایران بود. شبیه‌انگاری نظام اسلامی با طالبان با اهدافی از قبیل ارتجاعی نشان دادن حکومت ایران، اعتبارزدایی از آن، زیر سؤال بردن گروه‌ه حکومت دینی، متزوی نشان دادن ایران در افکار عمومی، تقویت برجسب بنیادگرایی به نظام اسلامی، افزایش فشار نهادهای حقوق بشری، نفرت‌پراکنی از اسلام و کشورهای اسلامی در فضای بین‌المللی، ایجاد بدبینی نسبت به جامعه روحانیت و نظایر آن از سوی جریان معاند دنبال می‌شود. در هم‌فازایی با جریان معاند، برخی جریان‌های داخلی نیز با این شبیه‌انگاری، به دنبال انتقاد از جریان تندرو وابسته به حکومت، تلاش برای مطالبه جامعه مدنی بازر، به‌انزوا برن بردن برخی احکام دینی از قوانین کشور و منسوخ کردن این احکام هستند.

بیشتر زنان ایرانی اینستاگرام بلاگر سبک زندگی هستند

۹ درصد خودآرایی (beauty blogger)، ۸ درصد سفر، ۵ درصد لباس، ۲ درصد ورزش و ۹ درصد متفرقه فعالیت می‌کنند. در این میان، سازنده‌های ویدئوهای طنز (vnyer)، مامی‌بلاگرها و وسولیت‌هوما (home blogger) نیز نقش مؤثری در این فضا دارند. عموم رفتار‌های این بلاگرها به تصویر کشیدن زندگی لاکچری، ترویج فرهنگ مصرف‌گرایی، به نمایش گذاشتن یک زندگی بی‌عیب و خوشبختی‌های غیرواقعی، تغییر ذائقه غذایی و تبلیغ سبک زندگی غربی است.

جالب است بدانید ابرهشک‌های زنان بلاگر ایرانی به مد و فشن، شیک‌پوشی و زندگی لاکچری تعلق دارد.

زنایی که فعالیت‌هایشان را بر اساس این هشتگ‌های اینستاگرامی و چالش‌های تیگ‌تاکی تنظیم می‌کنند، برای مطرح شدن خود را به ابژه جنسی تبدیل می‌کنند، کودکان‌شان را مجبور می‌کنند به رقصیدن و آواز خواندن و حتی ضابطه‌های جهانی را هم زیر پا می‌گذارند. فاجعه‌ه وقتی است که هر کدام از این زنان حداقل ۲۰ هزار دنبال‌کننده دارند و در بعضی‌هایشان این تعداد به حدود ۴ میلیون نفر هم می‌رسد که نیم‌بیشتری از این دنبال‌کننده‌ها زنان و دختران هستند.

در حقیقت مصرف‌زدگی رسانه‌ای با کالایی کردن احساسات زنان، درگیر کردن‌شان با مفاهیمی که از اصل‌شان به‌دور است و گاهی افزودن به لذات ناسالم، مشکلات عمیقی را برای‌شان به‌وجود آورده است. در چنین محیطی، تبیین‌گری، هدایت‌گری، واقعیت‌گرایی و حق‌محوری رنگ باخته و زنایی که سعی می‌کنند تئوری‌های علمی و فکری و فرهنگی، هویت اصیل و جایگاه والای انسانیت را نشان دهند، به حاشیه رانده می‌شوند و این، نشانگر ضعف زنان در استفاده درست از فرصت تبیینی فضای مجازی است.

طالبان بر افغانستان از رویکرد اول یعنی محکومیت ایران با اتهام حمایت از طالبان تا حدی عقب‌نشینی کردند و رویکرد رسانه‌ای جدیدی را اتخاذ کردند. این رویکرد جدید که در ادامه رویکرد قبلی بود، شبیه‌انگاری حکومت طالبان با نظام اسلامی در ایران بود که عمدتاً توسط همان جریان‌ها و طیف‌های رسانه‌ای قبلی دنبال می‌شد. بدین منظور رسانه‌های فارسی‌زبان در انتشار اخبار اقدامات طالبان به بخش‌هایی تمرکز می‌کردند که افکار عمومی ایرانیان مشابه آن اقدامات را از سال‌های پس از انقلاب در ذهن داشتند و به صورت غیرمستقیم پیام شبیه‌انگاری جمهوری اسلامی با طالبان را به مخاطب مخابره می‌کردند.

این اقدام رسانه‌های فارسی‌زبان در ادامه توسط کشتگران مجازی جریان اصلاحات و جریان معاند و همچنین سلبریتی‌ها به شکل بارز تر و با صراحت بیشتری دنبال می‌شد و با عبارت نه به طالبانیزم چه در ایران و چه در افغانستان مورد توجه قرار گرفت. از طرفی در این مدت برخی رسانه‌های داخلی نیز با سوژه‌سازی و فضا‌سازی از برخی اقدامات و تصمیمات مسئولان ایرانی، سعی در تشدید این شبیه‌انگاری داشتند. انتشار خبر ممنوعیت مدارس برای تحویل کارنامه دانش آموزان به مادران و ممنوعیت تحصیل دختران در هنرستان سوره از جمله مهم‌ترین موضوعاتی بود که در این خصوص مطرح و تلاش شد تا با استنادسازی خبری، کاربران را در ناخودآگاه خود، به نتیجه‌مورد نظر برساند. در ادامه این فضا‌سازی‌ها موضوعات دیگری همچون جدایی کلاس‌های درس در برخی دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، طرح صیانت از کاربران، اظهارات بازیگرانی همچون شقایق دهبقان و سحر ز کریا از نوع سانسورها در

نگاه یک

زینب شاهینی

در ماه‌های اخیر اوج‌گیری نظامی نیروهای طالبان در افغانستان، بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهانی داشت و دربرگیری ارزش خبری مجاورت در موضوعات مرتبط با افغانستان برای ایران، باعث جلب توجه افکار عمومی ایرانیان به رویدادهای مرتبط با آن شد اما از همان روزهای ابتدایی قدرت گرفتن طالبان، جریان‌مندان با همراهی برخی جریان‌های داخلی همچون جریان غربگرا، با هدف نقد سیاست خارجی نظام و کوچک جلوه دادن فرار آمریکا از افغانستان، خط رسانه‌ای نقد و محکوم کردن ایران را دنبال کردند. این انتقاده‌ها در ابتدا با پانزشر تصاویر دیدار ظریف و تیم دیپلماسی ایران با اعضای طالبان آغاز شد و پس از اظهارات برخی مقامات و رسانه‌های رسمی ایران، این جمله اظهارات تعدادی از نمایندگان مجلس، یادداشت‌های روزنامه کیهان، اظهارات مجری و مهمان‌های شبکه‌افق و... در حمایت تلویحی از طالبان، این محور انتقادی تشدید و به محکومیت تبدیل شد. در این راستا بسیاری از کشتگران مجازی از جمله سلبریتی‌هایی‌به‌میدان آمدند و با استناد به اظهارات این عده از افراد، مجموعه نظام را به حمایت از طالبان متهم کردند و سیاست‌های ایران در قبال افغانستان را مورد نقد و حجهه قرار دادند. جریان رسانه‌ای مذکور پس از آغاز حکمرانی

گزارش

کسی نمی‌تواند متشکر شود امروزه تکنولوژی رسانه‌ای در دنیا حرف اول را می‌زند و جهان در گرداب پدیده هزاره سوم گیر کرده است. همچنین گستره پوششی و کارکردهای متنوع‌شان باعث شده به یک نقطه‌تلقی جهانی تبدیل شوند اثر عمیقی بر افکار و عقاید و در نهایت، سبک زندگی انسان‌ها بگذارند.

به گزارش خبرنامه دانشجویمان ایران اهمیت رسانه و به‌ویژه فضای مجازی آنچنان است که دانشمندان علوم اجتماعی آن را در ردیف عوامل اجتماعی کردن و شکل‌گیری شخصیت افراد معرفی کرده و معتقدند این ابزار‌های جوامع اطلاعاتی، می‌توانند هنجارهای اجتماعی را تثبیت یا تضعیف کنند. به‌عبارتی، آنها بستر مناسبی برای هم‌آفرینی انسان‌ها با هم و تبادل اطلاعات‌شان هستند. طبق آمار، میزان عضویت کاربران در فضای مجازی از ۵۳ درصد در سال ۹۶ به ۶۵درصد در سال ۹۹ رسیده و این نشان‌دهنده روند رو به رشد و توقف‌ناپذیر این رسانه در کشورمان است. همچنین ۷۵درصد از مردم از اینترنت استفاده می‌کنند و حدود ۳۶ میلیون نفر ایرانی در شبکه‌های مجازی عضو هستند که از بین آنها شبکه اینستاگرام با ۲۴ میلیون عضو، نقش مهمی را ایفا می‌کند.

شبکه‌ای که حدود ۴۵ درصد از فضايش به زنان اختصاص دارد و یکی از بهترین بسترها برای نقش آفرینی، ظهور استعدادها، بازتعریف هویت و در نهایت ارتقای جایگاه آنهاست.

مایکل یاستور در مقاله‌ای می‌نویسد: «فناوری اطلاعات و ارتباطات پتانسیل تواناسازی را برای بهبود شرایط زندگی زنان فراهم می‌کند.» رسانه و به‌ویژه شبکه‌های اجتماعی بستر مناسبی است برای بروز هویت اصیل زنان. اما نکته مهم و تأمل‌برانگیز این است که زنان به چه میزان از این خاصیت تبیینی فضای مجازی بهره می‌برند؟

■ سهم زنان بلاگر در تبلیغ مصرف‌گرایی

فضای مجازی همان قدر که می‌تواند ابزاری برای تبلیغ و تبیین خیر باشد، سببی است برای القای شر و از آنجا که مولود تمدن غرب است، زمینه‌ساز‌گاری‌اش نیز با آن فرهنگ بیشتر است. زمینه‌ای که متأسفانه در حال حاضر و با عنوان مصرف‌زدگی رسانه‌ای با آن مواجه‌ایم و زنان به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مهره‌های این صحنه، در تولید و ترویج این سبک از زندگی سهم بسزایی دارند.

مصرف‌زدگی، الگویی از رفتار مبتنی بر خواست است و نه نیاز. رفتاری که تجمل‌گرایی، مدگرایی، فخر‌پوشی، خودمحوری، چشم و هم‌چشمی، تلف کردن وقت و نیروی انسانی، بیماری مالی، نابودی محیط زیست فیزیکی را به‌دنبال دارد و آن قدر